Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi palkkaturvalain 9 §:n ja merimiesten palkkaturvalain 8 §:n muuttamisesta (HE 88/2021 vp)

Lausunto

Uudenmaan ELY-keskuksen oikeudelliset palvelut -yksikkö esittää lausuntonaan pyynnöstänne palkkaturvalain 9 §:n ja merimiesten palkkaturvalain 8 §:n muuttamisesta seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sekä palkkaturvalakia että merimiesten palkkaturvalakia siten, että palkkaturvalain perusteella palkkaturvana maksettavien saatavien työntekijäkohtaista enimmäismäärää nostettaisiin 15 200 eurosta 19 000 euroon. Merimiesten palkkaturvalain perusteella palkkaturvana maksettavien vahingonkorvausten ja hyvitysten työntekijäkohtaista enimmäismäärää nostettaisiin 15 200 eurosta 19 000 euroon.

Esityksen tarkoituksena on saattaa palkkaturvan enimmäismäärä vastaamaan paremmin työntekijöiden nykyistä palkkatasoa.

Yleisenä kannanottona todetaan, että hallituksen esitysluonnoksessa esitetyt lakimuutokset ovat tärkeitä, tarpeellisia ja välttämättömiä käsillä olevan uudistuksen toteuttamiseksi.

Hallituksen esityksen pohjana olevista laskelmista voidaan todeta, että 19 000 euroa ei sinänsä tule kattamaan keskipalkkaisen työntekijän todellisia palkkaturvasaatavia muun muassa tilanteissa, joissa palkkaturvana maksetaan työntekijän kolmen kuukauden palkan lisäksi lomakorvaus ja mahdollinen lomaraha eri lomanmääräytymisvuosilta odotuspäivien palkan määrän lisäksi. Hallituksen esityksen esimerkkisummat on laskettu 30 päivän sisällä olevan lomakertymän mukaan. Esimerkiksi jos työntekijän työsuhde päättyy lomakauden lopulla siten, että hän ei ole pitänyt kesälomaa tai sitä ei ole hänelle maksettu, voi hakijan maksamaton lomakertymä olla 45 päivää. Tällöin keskipalkkaisen työntekijän saatavien yhteissumma hallituksen esityksessä käytetyillä laskentaperusteilla olisi noin 21 400 euroa (lomaraha laskettu vain päättyneen lomanmääräytymisvuoden lomakorvauksesta) tai noin 22 500 euroa (lomaraha laskettu koko lomakorvauksesta). Toisaalta hallituksen esityksen laskelmissa käytetty 30 päivän maksamaton lomakertymä lienee lähellä keskiarvoa eri aikoina päättyvien työsuhteiden osalta.

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

0295 021 000
www.ely-keskus.fi
Y-tunnus 2296962-1

Kirjaamo
PL 36, 00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Uudenmaan ELY-keskus on antanut lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta, jossa on tuonut esiin kysymyksen mahdollisuudesta säätää siirtymävaiheesta siten, että palkkaturvaviranomainen voi viran puolesta ottaa huomioon enimmäismäärän muutoksen. Tällä vähennettäisiin ylimääräistä työtä palkkaturvaviranomaisessa. Lisäksi tämä helpottaisi myös hakijoiden asemaa, kun mahdollista uutta palkkaturvahakemusta ei tarvita.

Siirtymäsäännöksessä on joitakin toimeenpanoon liittyviä riskejä, jotka Uudenmaan ELY-keskus pyrkii minimoimaan.

Palkkaturvaviranomainen ottaa viran puolesta huomioon lain voimaantulon jälkeen muuttuneen enimmäismäärän tilanteessa, jossa kyse on hakemuksista, joissa saatavat ovat erääntyneet 1.4. tai sen jälkeen ja palkkaturvahakemus on laitettu vireille ennen lain voimaantuloa ja ratkaisu tehdään lain voimaantulon jälkeen. Jotta asia voidaan ottaa huomioon ilman uutta hakemusta, palkkaturvahakemuksessa on palkkaturvana haettava palkkasaatavia yli 15 200 euroa ja hakemuksesta on työnantajaa kuultu. Mikäli palkkaturvaviranomainen huomaa prosessin käsittelyvaiheessa, että ennen lain voimaantuloa jätetyssä hakemuksessa palkkaturvana haettu määrä on tietoisesti rajattu 15 200 euroon, sen on ilmoitettava hakijalle mahdollisuudesta joko täydentää hakemusta tai jättää uusi hakemus kolmen kuukauden kuluessa kyseisen saatavan erääntymisestä.

Mikäli hakemus on ratkaistu ennen lain voimaantuloa (saatavat erääntyneet 1.4. tai jälkeen) ja hakemus on hylätty/rajoitettu 15 200 euroa ylimenevältä osalta, palkkaturvaviranomaisen on ilmoitettava asiasta hakijalle ja kerrottava mahdollisuudesta jättää uusi hakemus 31.8.2021 mennessä. Uudenmaan ELY-keskuksen selvitysten mukaan tällaisia tapauksia ei ole lausunnon antamispäivään mennessä ollut, ja sisäisellä ohjeistuksella pyritään välttämään tämän kaltaiset ratkaisut ennen lain voimaantuloa.

Suurin riski siirtymäsäännöksen toimeenpanoa ajatellen on konkurssipesän nopeutettu palkkaturvamenettely, jossa konkurssipesä voi ELY-keskuksen suostumuksella hakea palkkaturvana työntekijöiden lukuun saatavia, joiden osalta pesänhoitaja on yhdessä palkkaturvaviranomaisen kanssa selvittänyt, että ne voidaan maksaa palkkaturvana. Mikäli nopeutetun palkkaturvamenettelyn aikana rajataan työntekijän palkkasaatavat 15 200 euroon, ei tästä anneta erillistä päätöstä. Jotta työntekijälle ei koidu oikeudenmenetyksiä, konkurssipesän pesänhoitajaa on informoitava mahdollisuudesta jättää uusi hakemus. Uuden hakemuksen jättää joko konkurssipesä itse tai se ohjeistaa työntekijää hakemaan omalla hakemuksellaan palkkasaataviaan 31.8.2021 mennessä. Mikäli konkurssi raukeaa varojen puutteessa, ELY-keskus ei informoi pesänhoitajaa vaan pyrkii selvittämään työntekijän yhteystiedot ja ilmoittamaan työntekijälle mahdollisuudesta jättää uusi hakemus palkkasaatavistaan 31.8.2021 mennessä. Työntekijän tavoittamisessa saattaa olla vaikeuksia.

Yksikön päällikkö	Raisa Erma
Ryhmäpäällikkö	Anu Jounio

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty ELY-keskuksen asianhallintajärjestelmässä.

Tämä asiakirja KEHA/3058/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/3058/2021 har godkänts elektroniskt

Erma Raisa 26.05.2021 12:18

Jounio Anu 26.05.2021 07:34